

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 samt dets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Man gik derefter til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Fortrinsret i Høsten for Aaret 1936 for Gæld, der stiftes af Ejere og Brugere af Landbrugsejendomme til Anskaffelse af Saasæd, Frø og Kunstgødning.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 103).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Formanden: Jeg giver Ordet til den højtærede Undervisningsminister paa Landbrugsministerens Vegne.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Det foreliggende Forslag er i Overensstemmelse med Love fra tidligere Aar om det samme Emne. Med de Vanskeligheder, som for mange Landmænd vil være forbundet med at skaffe Saasæd, Frø og Kunstgødning i det kommende Foraar, maa jeg anse det for at være nødvendigt, at der igen i Aar skaffes Mulighed for, at Landmænd, som ikke er i Stand til at betale kontant, kan faa den Saasæd, den Kunstgødning og det Frø, som de har Brug for, i det kommende Foraar. Lovforslaget er vedtaget enstemmigt i Folketinget, og jeg skal anmode om velvillig og hurtig Behandling af det ogsaa i dette høje Ting.

Møller Nørgaard: Det af den højtærede Minister forelagte Forslag til Lov om Fortrinsret i Høsten tilsigter en Fortsættelse af den Lovgivning, vi har haft siden 1932. Naar man her i Rigsdagen i Februar Maaned 1932 gennemførte en Lov af denne Art, var det, fordi mange Landmænd ikke saa sig i Stand til ved egen Hjælp at fremskaffe de fornødne Penge eller den fornødne Kredit til Indkøb af Saasæd, Frø og Kunstgødning, og fordi der var Fare for, at store Dele af de vanskeligst stillede Landmænd savnede Midler til at faa deres Jord tilsaaet, hvilket vilde have været helt ruinerende for dem selv og til stor Skade for Samfundet som Helhed. Der er nu gaaet 4 Aar, siden Loven første Gang blev ført ud i Livet, og jeg vil ikke lægge Skjul paa, at den

er blevet anvendt i ret stor Udstrækning. Da Sagen sidste Gang blev behandlet i det andet høje Ting, stillede man det Spørgsmaal, hvor mange der gjorde Brug af Loven, og hvilke Beløb der var Tale om. Ministeren saa sig dengang, saa vidt jeg ved, ikke i Stand til at fremskaffe Oplysninger herom, men jeg har set, at det ved den for nylig stedfundne første Behandling af Sagen i det andet høje Ting blev oplyst, at der i 1934 var tinglyst mellem 16 000 og 17 000 Høstpantebrev her i Landet. Det er et Antal, der er betydeligt større, end jeg havde tænkt mig, og det viste sig endvidere, at de 17 000 Høstpantebrev dækkede et Beløb paa rundt regnet 6½ Mill. Kr. Paa Grundlag af de 17 000 Høstpantebrev blev der derimod kun foretaget Udpantning i 581 Tilfælde for et Beløb, der androg ca. 208 000 Kr. Det viser, at de fleste har været i Stand til at betale, uden at der blev gjort Brug af Panteretten. Sidste Aar, i 1935, var Antallet af Høstpantebrev gaaet en lille Smule ned, nemlig til ca. 14 000, medens det Beløb, der var Tale om, var næsten uforandret, kun en lille Smule under 6½ Mill. Kr. Tallene for de to Aar, som jeg her har nævnt, viser efter min Formening, at Tiden endnu ikke er moden til, at man kan undlade at vedtage det Lovforslag, som vi her beskæftiger os med.

Denne Opfattelse deles af vore Landbo- og Husmandsforeninger, som ogsaa i Aar har anbefalet, at der vedtages en Lov, som letter Adgangen til Anskaffelse af Saasæd, Frø og Kunstgødning. Landbo- og Husmandsforeningernes Anbefaling tager jeg som Udtryk for, at selv om de økonomiske Forhold inden for Landbruget har bedret sig en Del, er der endnu et Stykke Vej tilbage, inden den Rentabilitet er naaet, som saa haardt tiltrænges inden for dansk Landbrug.

Jeg skal i Henhold til de Udtalelser, som jeg her har fremsat, paa mit Partis Vegne tilsige Tilslutning til det foreliggende Lovforslag. Vi vil gerne medvirke til, at det kan faa en baade velvillig og hurtig Behandling i det høje Ting.

Jensen-Aale: Som det allerede er sagt, er Lovforslaget en Fortsættelse af tidligere Love, og man kan endvidere sige, at det er et Led, om end kun et lille Led, i de Bestræbelser, som Regeringen er inde paa for at hjælpe de betrængte Landmænd. Jeg skal anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme i det høje Ting.